advokatnævnet

DATO: 28.06.2017 **Sagsnr.2016-2846**

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har advokat [A] på vegne [klager 1], [klager 2] og [klager 3] klaget over [indklagede], [bynavn].

Klagens tema:

Advokat [A] har på vegne [klager 1], [klager 2] og [klager 3] klaget over, at [indklagede] som advokat for modparten i en sag om forældremyndighed m.v. har tilsidesat god advokatskik

- ved at have sendt et processkrift af 29. juli 2016 med bilag til [byretten] uden at have sendt genpart til advokat [A],
- ved som et bilag til processkriftet at have vedlagt en ulovligt fremskaffet journaludskrift vedrørende [klager 1],
- ved at have sendt det samme materiale til Statsforvaltningen og til en børnesagkyndig, på ny uden at havde sendt genpart til eller underrettet advokat [A] og uanset, at advokat [A] havde protesteret mod fremlæggelsen af det ulovligt fremskaffede bilag,
- ved i breve og i det nævnte processkrift at have fremsat vidtløftige og belastende påstande om [klager 1]s og hans forældres forhold, der var irrelevante og i strid med de faktiske forhold.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 16. september 2016.

Sagsfremstilling:

[Klager 2] og [klager 3] er [klager 1]s forældre.

[Klager 1] og [X] blev gift i 2011 og fik den 4. juli 2012 datteren [Z]. I 2014 ophævede parterne samlivet, og [X] ønskede skilsmisse.

Den 27. juni 2014 skrev [politiet] bl.a. følgende til [klager 1]:

”Ingen straffesag imod Dem

Jeg har i dag besluttet at opgive sigtelsen mod Dem for at have udsat Deres datter for indtagelse af kokain samt at have været i besiddelse af børnepornografisk materiale. Det betyder, at der ikke bliver nogen straffesag.

Begrundelse

Begrundelsen for min afgørelse er, at jeg ikke forventer, at De vil blive fundet skyldig i ovenstående.

[...]

Jeg har endvidere valgt at stoppe efterforskningen i sagen mod Dem for overgreb på Deres datter.

Begrundelse

Begrundelsen for min afgørelse er, at der ikke er rimelig formodning om, at der er begået noget strafbart.”

Den 22. september 2014 aftalte [klager 1] og [X], at [X] fremover alene skulle have forældremyndigheden over [Z], og aftalen blev fremsendt til Statsforvaltningen.

Den 1. oktober 2014 blev [klager 1] og [X] skilt. [Klager 1] fik samvær med [Z].

[X] afbrød samværet efter en episode den 25. december 2015, hvor [klager 1] efter [X]s opfattelse i påvirket tilstand udsatte [Z] for et overgreb.

I januar og februar 2016 søgte [klager 1] Statsforvaltningen om forældremyndighed over [Z] og om samvær, herunder midlertidigt samvær, med hende. Der kunne ikke opnås enighed herom, hvorfor [klager 1] anlagde forældremyndighedssag mod [X] ved [byretten].

Den 11. maj 2016 traf Statsforvaltningen afgørelse om midlertidigt overvåget samvær for [klager 1] med [Z] med vilkår om aflæggelse af rene urinprøver. Af afgørelsen fremgik bl.a. følgende:

"Vi mener ikke, at der er oplysninger i sagen, der kan begrunde et afslag på midlertidigt samvær.

Vi finder således ikke, at [X]s oplysninger om seksuelt grænseoverskridende handlinger kan føre til anden afgørelse, og har i den forbindelse tillagt det vægt, at der ikke ses at være en verserende politisag".

Ved et andet brev samme dag meddelte Statsforvaltningen parterne, at der ville blive taget initiativ til at indhente en børnesagkyndig erklæring vedrørende [klager 1]. Statsforvaltningen sendte sagen til børnesagkyndig [Y] til foretagelse af undersøgelsen.

[Indklagede] fremsendte den 29. juli 2016 processkrift med bilag A-F til [byretten] i forbindelse med, at der den 10. august 2016 skulle afholdes retsmøde i forældremyndighedssagen med deltagelse af børnesagkyndig psykolog [W]. I processkriftets sagsfremstilling stod bl.a. følgende:

”[EKSTRAHERET I FORBINDELSE MED ANONYMISERING]”

Som bilag D til processkriftet af 29. juli 2016 var medsendt journalbilag vedrørende [klager 1] fra 2005, jf. det anførte herom i processkriftet.

[Indklagede] har fremlagt en e-mail af 29. juli 2016, hvoraf det fremgår, at hendes kontor sendte processkriftet med bilag til retten, ligesom det fremgår, at materialet samtidig blev sendt til advokat [A] og til den børnesagkyndige. Imidlertid har hverken advokat [A] eller den børnesagkyndige modtaget materialet.

Der blev den 10. august 2016 afholdt retsmøde i sagen. Af retsbogsudskriften fremgår, at advokat [A] protesterede mod sagsøgtes fremlæggelse af bilag D, og at dommeren tilkendegav, at der ville blive taget stilling til protesten senere, hvis det blev aktuelt. Efter en drøftelse hævede [klager 1] forligsmæssigt sagen, idet parterne aftalte, at [X] i videst muligt omfang ville medvirke til, at [klager 1] blev inddraget i alle væsentlige beslutninger vedrørende [Z].

[Indklagede] har oplyst, at hun i retsmødet meddelte advokat [A], at [indklagede] havde sendt advokat [A] genpart af sit processkrift, hvilket retten ud fra fremsendelsesmailen af 29. juli 2016 bekræftede. Retten lod herefter processkriftet og bilagene kopiere, og der blev holdt en længere pause, så advokat [A] kunne gennemgå materialet og drøfte sagen med [klager 1].

[Indklagede] har videre oplyst, at [X] under retsmødet forgæves forsøgte at forklare advokat [A], hvordan [X] var kommet i besiddelse af journalmaterialet fra 2005 vedrørende [klager 1], men at advokat [A] alligevel beskyldte [X] og [indklagede] for at være kommet i besiddelse af journalmaterialet på ulovlig vis.

[X] har i et notat til [indklagede] oplyst, at [klager 1] i 2011 gav hende journalerne, så hun kunne hjælpe ham med at få løst sine problemer med maven, som han havde haft siden operationerne i 2005. [X] ville gerne hjælpe, da han pga. sin hjerneskade ikke selv kunne gøre noget, og efter aftale med [klager 1] tog [X] en kopi af journalerne og lagde dem i sin bankboks til senere brug.

Advokat [A] har om retsmødet oplyst, at der under mødet ikke blev redegjort for journalmaterialets oprindelse, men at det blev sagt, at man kunne redegøre for det. [Klager 1] fik kun 10-15 minutters udsættelse af mødet til at sætte sig ind i bilagene, der fylder næsten 100 sider. Sagen betød meget for [klager 1], og han ønskede derfor ikke, at den blev udsat til en anden gang.

Ved e-mail af 15. august 2016 sendte [indklagede] processkriftet af 29. juli 2016 med bilag A-F til orientering til Statsforvaltningen og til børnesagkyndig [Y]. Advokat [A] modtog ikke kopi af henvendelsen, og blev heller ikke orienteret om den.

Den 2. september 2016 sendte Statsforvaltningen forskelligt materiale, herunder e-mailen af 29. juli 2016, til advokat [A] med anmodning om bemærkninger senest den 12. september 2016. Advokat [A] skrev i e-mail af 12. september 2016 bl.a. følgende til Statsforvaltningen:

”Mindre relevans for samvær

For så vidt angår [indklagede]s fremsendte processkrift med bilag; herunder bilag D af 2005, savner dette relevans for sagen, og det anførte i processkriftet er i modstrid med de faktiske forhold. Far har ikke haft noget misbrug og der er aflagt rene prøver i mere end 2 ½ år nu.

Det undrer, at processkrift med bilag er sendt til Statsforvaltningen uden at der er sendt kopi til mit kontor.

Det oplyses, at jeg også i retten har gjort indsigelser mod bilag D, der blev sendt til retten uden samtidig fremsendelse til mit kontor.

Jeg og min klient blev først gjort bekendt med dette materiale et stykke tid inde i retsmødet den 10. august 2016.

Der var således ikke mulighed for at gennemgå materialet med min klient, og der kan således intet siges om oprindelse eller relevans af dette materiale.

Det må formodes at årsagen til at [indklagede] sender materialet til Statsforvaltningen og retten uden at give den anden part besked herom, netop er at fratage muligheden for at sikre eventuel oprindelse, relevans og forsvare sig – herunder at se på om bilaget er korrekt – det kan jo vedrøre andre personer.

Endvidere er ikke oplyst hvorledes [indklagede] er kommet i besiddelse af en journal fra 2005 som er flere år før forældrene lærte hinanden at kende.

I retten er gjort gældende at det må være en strafbar overtrædelse eller fremkommet eller fremstillet på ulovlig vis."

Den 16. september 2016 klagede advokat [A] til Advokatnævnet.

Den børnesagkyndige erklæring vedrørende [klager 1] forelå den 23. september 2016.

[X] og [klager 1] indgik den 2. januar 2017 på et møde i Statsforvaltningen aftale om det fremtidige samvær.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Advokat [A] har på vegne [klager 1], [klager 2] og [klager 3] påstået, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik

- ved at sende et processkrift af 29. juli 2016 med bilag til [byretten] uden at sende genpart til advokat [A],
- ved som bilag D til processkriftet at vedlægge en ulovligt fremskaffet

journaludskrift vedrørende [klager 1],
- ved – selvom advokat [A] i retten havde protesteret over fremlæggelsen af bilag D – at sende det samme materiale til Statsforvaltningen og til en børnesagkyndig uden at sende genpart til eller underrette advokat [A], og
- ved i breve og i det nævnte processkrift at have fremsat vidtløftige og belastende påstande om [klager 1]s og hans forældres forhold, der var irrelevante og i strid med de faktiske forhold.

Advokat [A] har anført, at det måtte påhvile [indklagede] at sikre sig, at hendes processkrift af 29. juli 2016 med bilag kom frem til advokat [A], hvilket [indklagede] ikke gjorde. Advokat [A] så – ligesom [klager 1] – først materialet på retsmødet den 10. august 2016, hvor de kun fik en pause på 10-15 minutter og derfor havde svært ved at sætte sig ordentligt ind i materialet.

Advokat [A] har desuden anført, at processkriftets bilag D er en omfattende sygehusjournaludskrift fra 2005 vedrørende [klager 1], der ikke kan være fremkommet lovligt. Det er ikke rigtigt, at [X] i retsmødet forsøgte at redegøre for bilagets fremkomst, men det blev sagt, at man kunne redegøre herfor. Der var tale om mere end 10 år gamle journaler, som nu blev brugt til støtte for meget alvorlige og skiftende beskyldninger.

[Indklagede] fortsatte med at tilsidesætte elementær kontradiktion, da hun den 15. august 2016 sendte processkriftet med det ulovligt tilvejebragte bilag D til Statsforvaltningen uden at sende genpart til advokat [A], som først modtog materialet fra Statsforvaltningen den 9. september 2016.

Advokat [A] har endelig anført, at [indklagede] i sine breve og i processkriftet af 29. juli 2016 fremsatte en række vidtløftige anklager, der i vidt omfang var irrelevante og i bevidst strid med de faktiske forhold, hvorved [indklagede] gik langt videre end berettiget med henblik på at varetage sin klients interesser.

Indklagede:

[Indklagede] har påstået frifindelse.

Til støtte for påstandene har [indklagede] anført, at processkriftet af 29. juli 2016 med bilag A-F dokumenterbart er sendt til advokat [A], hvilket tillige blev meddelt advokat [A] under retsmødet den 10. august 2016 og bekræftet af retten, der var i besiddelse af fremsendelsesmailen.

[Indklagede] har desuden anført, at advokat [A] under retsmødet fik udleveret en kopi af processkriftet og bilag A-F, og at der herefter blev holdt en længere pause på mere end 10-15 minutter med henblik på, at advokat [A] kunne gennemgå materialet med sin klient. Advokat [A] begærede herefter ikke retssagen udsat.

[Indklagede] har desuden anført, at processkriftets bilag D ikke er tilvejebragt ulovligt, hvilket man forgæves forsøgte at formidle til advokat [A] under retsmødet.

Om e-mailen af 15. august 2016 til Statsforvaltningen har [indklagede] anført, at Statsforvaltningen som administrativ myndighed har ansvaret for behørig kontradiktion, som også fandt sted. Advokater er derfor ikke forpligtet til at forestå kontradiktionen i disse tilfælde.

Endelig har [indklagede] anført, at indholdet af processkriftet af 29. juli 2016 og hendes indlæg til Statsforvaltningen hidrørte fra sagens omfattende akter i socialforvaltningen og Stats- forvaltningen samt fra oplysninger, som [indklagede] havde fået af sin klient.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 15 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Efter retsplejelovens § 126, stk. 1, skal en advokat udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Advokatnævnet lægger til grund, at [indklagede] traf normal foranstaltning for at sende kopi af sit processkrift af 29. juli 2016 med bilag til advokat [A], men at e-mailen til advokat [A] – uvist hvorfor – ikke kom frem. Da [indklagede] efter det foreliggende ikke havde anledning til at undersøge nærmere, om e-mailen kom frem til advokat [A], findes [indklagede] ikke i denne sammenhæng at have tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Med hensyn til journaludskriften fra 2005 om [klager 1] finder Advokatnævnet, at det ikke er godtgjort, at journaludskriften skulle være fremskaffet på ulovlig vis.

Nævnet finder imidlertid, at [indklagede] er gået videre, end det var berettiget for at varetage klientens interesser ved at fremlægge journaludskriften som bilag til processkriftet og ved efterfølgende at sende kopi af processkriftet til Statsforvaltningen, således at bilaget også kom til at indgå i sagen om samvær. Nævnet har herved lagt vægt på, at journalmaterialet har en sådan helt privat karakter, at [indklagede] måtte indse, at fremlæggelsen af materialet for [klager 1] ville blive oplevet som særdeles krænkende, ligesom nævnet har lagt vægt på, at formålet med fremlæggelsen af bilaget ifølge processkriftet primært var at dokumentere [klager 1]s misbrug af kokain og alkohol, hvilket allerede var berørt i forbindelse med bl.a. samværssagen i Statsforvaltningen.

[Indklagede] findes på den baggrund at have tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Herudover finder Advokatnævnet, at det udgør en tilsidesættelse af god advokatskik, at [indklagede] fremsendte e-mailen af 15. august 2016 til Statsforvaltningen uden at sende kopi til advokat [A] og uden at orientere [A]. Nævnet bemærker i den forbindelse, at advokatens pligt til at forsyne modparten med kopi af henvendelser til myndigheder, der behandler tvister, efter nævnets opfattelse må gælde, uanset om det kan påregnes, at den pågældende myndighed sørger for partshøring af den anden part.

Da der i relation til dette klagepunkt er tale om en ændring af Advokatnævnets hidtidige praksis til skade for indklagede, pålægges der ingen sanktion i relation til denne tilsidesættelse af god advokatskik.

For så vidt angår klagen over, at [indklagede] i breve og i processkriftet af 29. juli 2016 har fremsat utilbørlige og forkerte påstanden om [klager 1] og hans forældre bemærkes, at en advokat i processkrifter og lignende indlæg har meget vid frihed til at fremføre klientens synspunkter og forfægte disse.

Advokatnævnet finder herefter, at [indklagede] i forbindelse med sin behandling af sagen ikke har fremsat sådanne påstande om [klager 1] og hans forældre, at hun er gået længere, end varetagelsen af hendes klients interesser tilsiger. Nævnet finder det i den forbindelse godtgjort, at [indklagede]s ytringer i bl.a. processkriftet var baseret på [X]s oplysninger til [indklagede] og i øvrigt på sagens akter. Nævnet lægger samtidig til grund, at [indklagede] ikke var bekendt med, at nogle af påstandene måtte være forkerte. [Indklagede] frifindes derfor i relation til denne del af klagen.

Advokatnævnet pålægger på baggrund af ovenstående i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, [indklagede] en bøde på 10.000 kr.

[Indklagede] kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

[Indklagede] pålægges en bøde på 10.000 kr.

På nævnets vegne

Kurt Rasmussen